

ГУЗЕНКО

Олена Павлівна

Guzenko_ep@kneu.dp.ua

УДК 330.322 (075.8)

ОБҐРУНТУВАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО АНАЛІЗУ ТА
УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЗА ПРОЕКТОМTHE REASONING OF THE RELATIONSHIP OF INVESTMENT ANALYSIS
AND MANAGEMENT DECISIONS BY THE PROJECT

к.е.н., доцент, Криворізький
економічний інститут
Державного вищого
навчального закладу
«Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

У статті досліджено та надано авторське бачення сутнісної характеристики дефініції «інвестиційний аналіз». Розроблено блок-схему видової структури взаємозв'язку інвестиційного аналізу та управлінського рішення за проектом, із деталізацією основних сегментів.

В статье исследовано и представлено авторское видение сущностной характеристики дефиниции «инвестиционный анализ». Разработана блок-схема видовой структуры взаимосвязи инвестиционного анализа и управленческого решения по проекту, с детализацией основных сегментов.

The article investigates and presents the author's vision of the essential characteristics of the definition of "investment analysis". The developed block diagram of the specific structure of the relationship of investment analysis and management decisions for the project, detailing the main segments.

Ключові слова: інвестиційний аналіз, проектний аналіз, управлінське рішення, дефініція, критерії оцінювання, інформаційний потік, аналітичний сегмент

Ключевые слова: инвестиционный анализ, проектный анализ, управленческое решение, дефиниция, критерии оценивания, информационный поток, аналитический сегмент

Keywords: investment analysis, project analysis, management decision, definition, evaluation criteria, information flow, analytical segment

ВСТУП

Інвестиційний аналіз займає доволі помітне місце в прийнятті рішень за проектом. Посилення конкурентної боротьби, мінливість ринкового оточення, економічні виклики в Україні потребують від суб'єктів підприємницької діяльності здатності швидко та ефективно реагувати на ці події та враховувати своєчасно зміни при адаптації інвестиційного проекту. Рольовий сегмент інвестиційного аналізу лежить в площині доцільності постійного оцінювання критеріїв проекту з метою запобігання неточностей, та підсилення впевненості в досяганні поставленої мети.

Дослідженню проблеми інвестиційного аналізу та прийняттю управлінських рішень за його результатами приділили увагу у своїх працях провідні вчені-економісти: А.А. Пересада, Ю.М. Коваленко та С.В. Онікієнко [1], І.М. Боярко та Л.Л. Гриценко [2], Т.С. Колмикова [3], Г.О. Бардиги [4], Г.М. Тарасюк [5] та інші. Аналіз наукових праць дозволяє зробити висновок, що питанням інвестиційного аналізу з позиції приділено недостатньо уваги.

Крім того, останнім часом молоді науковці відзначилися доволі змістовними працями з питань інвестиційного аналізу. До їх складу варто віднести: Л.М.Карпенко [6], Т.Г. Грицай [7], Р.К. Шурпенкову [8], Ю.В. Дзядикевич [9], П.П. Микитюк [10], Т.В.Євдокимова [11] та інші. Цінність досліджень молодих науковців полягає в тому. Що проблематичні аспекти інвестиційного аналізу розглядаються з

позиції сучасних реалій, проте лише в межах обраного напрямку вивчення. Усе викладене доводить актуальність та своєчасність обраного напрямку дослідження.

МЕТА РОБОТИ полягає у визначенні змістовності сутнісної характеристики дефініції «інвестиційний аналіз» та розкритті взаємозв'язку її із управлінськими рішеннями.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічними засобами дослідження є системний підхід до аналізу економічних явищ і процесів, базові положення теорії інвестиційного аналізу. Системний метод застосовувався для визначення місця інвестиційного аналізу в прийнятті управлінських рішень за проектом. Загально логічні методи наукового пізнання застосовувалися для удосконалення взаємозв'язку між результативністю інвестиційного аналізу та прийняттям управлінського рішення по адаптації проекту.

РЕЗУЛЬТАТИ

У процесах управління проектами інвестиційний аналіз є одним із найвідповідальніших етапів. Таким аналіз є необхідним як для керівного складу суб'єкта господарювання, який здійснюватиме інвестиційний проект, так і для представлення його зовнішньому інвестору метою обґрунтування доцільності вкладення коштів. Очевидно, що ймовірність прийняття помилкових рішень залежить від сформованого інформаційного потоку, який, в свою

чергу, виступає результатом інвестиційного аналізу.

Перш ніж звертатися до заходів удосконалення результативності інвестиційного аналізу доцільно зупинитися більш деталізовано на сутнісній характеристиці даної дефініції. Так, А.А. Пересада, Ю.М. Коваленко та С.В. Онікієнко [1] пропонують розглядати інвестиційний аналіз як окрему науку. На погляд науковців дефініцію «інвестиційний аналіз» варто трактувати як систему спеціалізованих знань про методи та прийоми дослідження процесів, які залучені для обробки та оцінювання економічної інформації про інвестиційну діяльність суб'єктів господарювання.

В свою чергу І.М.Боярко та Л.Л. Гриценко [2] характеризують дефініцію «інвестиційний аналіз» як комплекс методичних і практичних прийомів та методів розробки, обґрунтування й оцінки доцільності реалізації інвестицій з метою прийняття інвестором ефективного рішення. Вчені стверджують той факт що інвестиційний аналіз варто розглядати як динамічний процес.

У своїй праці Т.С. Колмикова [3] розглядає дефініцію «інвестиційний аналіз» як аналітичну роботу, спрямовану на визначення критичних параметрів інвестиційного проекту, що призводить до успіху або ж невдачі інвестування. З аналогічної позиції, дещо в зміненому вигляді, визначає дефініцію «інвестиційний аналіз» Л.М. Карпенко [6] «...метод системної аналітично-дослідної роботи з оптимізації інвестиційних рішень».

Разом з тим, Т.Л. Грицай [7] розглядає дефініцію «інвестиційний аналіз» як визначення конкретного завдання аналізу певних процесів та явищ інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання.

Враховуючи різні погляди науковців на змістовність дефініції «інвестиційний аналіз» ми вважаємо. Що сутнісна характеристика має висвітлюватися з позиції інструментарію оцінювання, аналізу та обґрунтування, на базі сукупності методів і прийомів інвестиційного проекту із встановленням прогнозної величини економічного (соціального) ефекту такий підхід більш предметного розкриває змістовність процесу, який має відбуватися на базу інвестиційного аналізу. Вибір методів і прийомів інвестиційного аналізу має залежати від етапізації вивчення інформації за проектом. Кожен етап має спиратися на інструменти, які здатні з сукупності обґрунтувати доцільність окремо обраного етапу. Така теза підкреслює доцільність запропонованого трактування дефініції «інвестиційний аналіз».

Проте, встановлення змістовності дефініції «інвестиційний аналіз» це лише перший етап посилення взаємозв'язку між кроками проведення аналітичних процедур та встановлення доцільності продовження робіт за конкретним проектом.

Ми вважаємо, що менеджери в сфері інвестиційного процесу повинні мати чітко окреслений управлінський сегмент, який здатен створити платформу для обґрунтованого рішення. У зв'язку з цим пропонується підхід до прийняття управлінського рішення, який покладено в основу

процесу управління проектами.

Зокрема, Г.М. Тарасюк [5] вважає, що управління проектами представляє собою «...процес управління командою, ресурсами проекту за допомогою спеціальних методів та прийомів з метою успішного здійснення поставленої мети». Необхідність координації ресурсів протягом життєвого циклу проекту також пов'язана із своєчасністю проведення інвестиційного аналізу.

На нашу думку зв'язок між інвестиційним аналізом та управлінським рішенням простежується на кожному етапі, проте менеджери інвестиційних циклів мають отримати чітко окреслений план подій за проектом. У нашому випадку, доцільно визначити ті регулятори, які розмежують повноваження аналітиків з позиції оцінювання поведінки критеріїв за кожним етапом впровадження інвестиційного проекту.

Дослідження специфічних особливостей інвестиційного аналізу показало, що у більшості випадків його ототожнюють з оцінкою лише фінансових критеріїв проекту, проте такий підхід дещо звує інформаційний потік, який буде покладено в основу прийняття управлінського рішення.

Як показує досвід інвестиційний аналіз має стати основою прийняття управлінського рішення так, як забезпечує накопичення більш реалістичних інформаційних сегментів. Слушною є думка науковців, які обґрунтовують кроки реалізації інвестиційного проекту з позиції циклу вирішення проблем. Самий такий підхід свідчить про необхідність адаптації всіх елементів інвестиційного аналізу за основними критеріями проекту.

За результатами проведених досліджень пропонується наступна структурно-логічна схема взаємозв'язку інвестиційного аналізу проекту та прийняття управлінських рішень за отриманими результатами оцінювання (рис. 1).

Рекомендована блок-схема видової структури взаємозв'язку $I_{(a)}$ та $Y_{(p)}$ на основі $A_{(n)}$ надає можливість чітко окреслити декілька переваг:

- залежність управлінського рішення від результативності інвестиційного аналізу простежується на кожному етапі оцінювання дій за проектом у чітко окресленій послідовності починаючи від встановлення ключових критеріїв оцінювання до процесу моніторингу (контролю) за їх поведінкою;

- виокремлення в процесі взаємодії кожного окремого сегменту сприяє більш предметному встановленню функціональних обов'язків аналітиків та менеджерів, які задіяні в інвестиційному процесі;

- визначення результатів взаємозв'язку між інвестиційним аналізом ($I(a)$) та управлінським рішенням ($Y(p)$) деталізується через ключові етапи: обґрунтування доцільності прийняття інвестиційного рішення; організація роботи по забезпеченню прийняття обраного інвестиційного рішення; адаптація управлінського інвестиційного рішення та контроль за його виконанням.

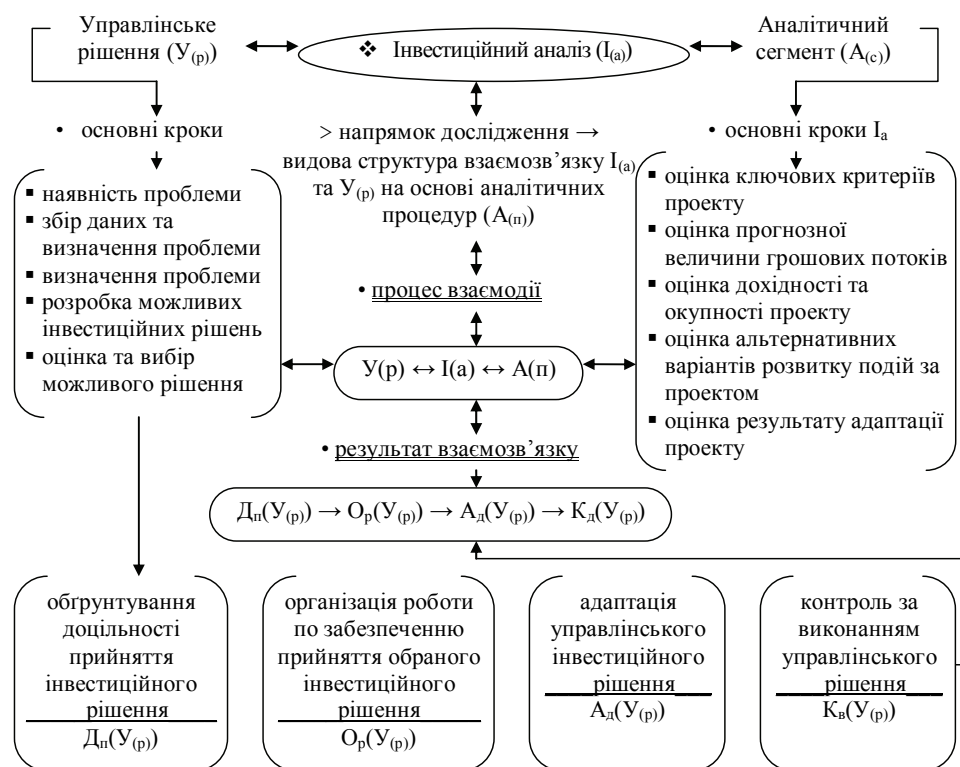


Рис. 1. Рекомендована блок-схема видової структури взаємозв'язку $I(a)$ та $Y(p)$ на основі $A(c)$ [авторська пропозиція]

ВИСНОВКИ

Враховуючи результати проведених досліджень можна зробити ряд висновків: по-перше, підвищення якісного рівня інвестиційного процесу можливе за умови розуміння наявного взаємозв'язку між процедурами інвестиційного аналізу та прийняттям управлінського рішення; по-друге, більш поглиблене визначення сутності дефініції «інвестиційний аналіз» надає можливість більш предметного розуміння процесу, що вивчається; по-третє, відображення видової структури взаємозв'язку інвестиційного аналізу та управлінського рішення, розкриває основні кроки як оціночного сегменту, так і послідовності подій, які забезпечують накопичення інформаційного потіку для обґрунтування рішення; по-четверте, деталізується інформація, котра відтворює етапи існуючого взаємозв'язку, а саме його результативність.

Ми вважаємо, наступним кроком дослідження має стати поглиблене вивчення існуючої методики інвестиційного аналізу на основі класичних критеріїв, із визначенням інноваційного сегменту, здатного наблизити аналітичний процес до паліїв сьогодення.

Список використаних джерел

1. Пересада А.А. Інвестиційний аналіз: [підручник] / А.А. Пересада, Ю.М. Коваленко, С.В. Онікієнко. – К.: КНЕУ, 2003. – 485 с.
2. Боярко І.М. Інвестиційний аналіз: [навчальний посібник] / І.М. Боярко, Л.Л. Гриценко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
3. Колмыкова Т.С. Инвестиционный анализ: [учебное пособие] / Т.С. Колмыкова. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 204 с.

4. Бардиш Г.О. Проектний аналіз: [підручник] / Г.О. Бардиш. – [2-ге вид., стер.]. – К.: Знання, 2006. – 415 с.
5. Тарасюк Г.М. Управління проектами: [навчальний посібник] / Г.М. Тарасюк. – К.: Карпвела, 2004. – 344 с.
6. Карпенко Л.М. Організаційно-методичні аспекти фінансово-інвестиційного аналізу суб'єктів господарювання / Л.М. Карпенко // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки. – 2011. – №5(Т2). – С. 92-97.
7. Грицай Т.Л. Місце та значення інвестиційного аналізу в управлінні проектами / Т.Л. Грицай // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №15. – С. 8-12.
8. Шурпенкова Р.К. Організація аналізу інвестиційної діяльності на підприємстві та критерії прийняття рішень / Р.К. Шурпенкова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2014. – Вип. 38. – С. 298-305.
9. Дзядикевич Ю.В. Инвестиционный анализ: методологические и практические аспекты / Ю.В. Дзядикевич // Экономический анализ: теория и практика. – 2006. – №22(79). – С. 42-46.
10. Микитюк П.П. Сутність та зміст аналізу інноваційної діяльності підприємств: науково-теоретичний аспект / П.П. Микитюк, В.С. Здреник // Інноваційна економіка. – 2012. – №5. – С. 165-169.
11. Євдокимова Г.В. Методи аналізу інноваційно-інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Г.В. Євдокимова. – Режим доступу: http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_137/15.pdf.